

СТАНОВИЩЕ

относно научната дейност на кандидата доц. д-р Татяна Иванова Божанска за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“, Институт по планинско животновъдство и земеделие - Троян.

Член на научното жури: проф. д-р Танко Пеев Колев, Аграрен университет гр. Пловдив, научна специалност „Растениевъдство“, определен за член на научното жури със заповед № РД 05-224 от 15.10.2024 г. от Председателя на Селскостопанска академия.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

Научната продукция представена от доц. д-р Татяна Иванова Божанска отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“. Общият брой точки по наукометрични показатели надвишава минимума, който се изисква за присъждане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и правилника на ССА.

В конкурса за „ПРОФЕСОР“ доц. д-р Татяна Иванова Божанска е представила статии както следва:

- по група показатели В-4 - десет научни публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- по група показатели Г-7 - четиринадесет статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация;
- по група показатели Г-8 - една статии публикувана в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни токове;

Справката за съответствие с минималните наукометрични изисквания, показва, че доц. д-р Татяна Иванова Божанска покрива и значително превишава изискуемия минимален брой точки по показателите както следва:

Група А – защитена дисертация за ОНС „Доктор“ – 50 точки.

Група В показател 4 - общ брой точки 157,5 при изискуеми 100 точки.

Група Г показатели 7 и 8 общ брой точки 209,20 при изискуеми 200 точки.

Група Д показатели от 13 до 15 общ брой точки 305, при изискуеми 100 точки.

Група Е показатели от 16 до края общ брой точки 230, при изискуеми 100 точки.

Кандидата за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ има общ брой точки 966,7 по всички групи показатели при изискуеми 550 точки.

Доц. д-р Татяна Иванова Божанска е представила материали, доказващи участие в дванадесет национални научени или образователни проекти и три международни проекта, както и ръководство на един национален научен или образователен проект. Участвала е в 10 международни конференции. Участие в редакционна колегия на научно списание "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans". Участник в организационен комитет на Научна конференция с международно участие „Еко Маунтин“, ИПЖЗ-Троя, Участие в органи на управление на СЗ, Преподавателска дейност (упражнения, изпитни комисии)

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Изследванията в публикациите във връзка с участието в конкурс за заемане на академична длъжност „Професор“ включват следните направления:

1. Продуктивност, качество и хранителна стойност на фураж от многогодишни фуражни култури (житни и бобови) при планински условия
2. Продуктивност и състав на естествен тревостой при пасищен и сенокосен режим на ползване в условията на Средна Стара планина
3. Усъвършенстване на елементи от технологиите за подобряване на планинските пасища и ливади
4. Качество на фураж от житни и бобови ливадни треви в самостоятелни и смесени тревостои
5. Методи за борба с орловата папрат
6. Химичен състав на сортове захарно, крмно и салатно цвекло
7. Методи за безотпадъчна екологична технология от лятна резитба на ягодоплодни култури и приложението им в животновъдството

Най-важните научни приноси на кандидата са както следва:

НАУЧНО-ТЕОРЕТИЧНИ ПРИНОСИ С ОРИГИНАЛЕН ХАРАКТЕР

- Стопанско значение, състав и оценка на качеството на фураж от многогодишни фуражни култури
- Торене на изкуствени и естествени тревостои
- Продуктивност и състав на естествен тревостой при пасищен и сенокосен режим на използване
- Качество на фураж от житни и бобови ливадни треви в самостоятелни и смесени тревостои
- Методи за борба с орловата папрат
- Химичен състав на сортове захарно, крмно и салатно цвекло
- Метод за безотпадъчна екологична технология от лятна резитба на ягодоплодни култури и приложението им в животновъдството

Представени са седем приноса с научно-приложен характер и седем приноса с потвърдителен характер и практическо приложение

III. Значимост на получените резултати (цитируемост и разпознаваемост на кандидата в научните среди)

Разпознаваемостта и значимостта на научните разработки на кандидата в научните среди се потвърждава от цитиранията от други автори.

Показател: Д 13 - 13 броя цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни токове.

Показател: Д 14 - 1 цитиране в студии, монографии и колективни токове с научно рецензиране.

Показател Д 15 - 20 цитирания в нереперирани списания с научно рецензиране

IV. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.
Допълнителни дейности (експертна дейност, участие в редакционни колегии, преподавателска активност, обучения и специализации и др.)

Ръководи изпълнението на научноизследователската, административната и експерименталната дейност в отдела. Разработва, ръководи и отговаря за научноизследователските проекти и програми, в които участва отдела, както и за представените научни разработки. Участие в редакционна колегия на научно списание "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans". Участник в организационен комитет на Научна конференция с международно участие „Еко Маунтин“, ИПЖЗ-Троя, Участие в органи на управление. Преподавателска дейност (упражнения, изпитни комисии).

Организационна дейност свързана с провеждане на учебни практики, семинари и конференции; изготвяне на изходни разтвори и анализ на фуражни проби, пресни и сухи плодове, месо и мляко; обработка на резултати от качествени и количествени анализи.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам критични бележки по представените материали. Препоръчвам на доц. д-р Татяна Иванова Божанска да разработи и публикува самостоятелна монография по основните направления от нейната научно-изследователската работа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи показват, че научно-изследователската, научно-практическата и приложната дейност на доц. д-р Татяна Иванова Божанска отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да предложа доц. д-р Татяна Иванова Божанска да се назначи на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1 Растениевъдство, научна специалност „Фуражно производство, ливадарство“, в научен отдел „Планинско ливадарство и фуражно производство“ на Институт по планинско животновъдство и земеделие - Троян.

Дата: 28.11.2024

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

Проф. д-р Танко Колев

OPINION

regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Ph.D. Tatiana Ivanova Bozhanska for occupying the academic position "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1 Crop production, scientific specialty "Forage production, meadow cultivation", Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan.

Member of the scientific jury: Prof. Dr Tanko Peev Kolev, Agrarian University, Plovdiv, scientific specialty "Crop production", appointed as a member of the scientific jury by order No. RD 05-224 of 15.10.2024 by the Chairman of the Agricultural Academy .

I. **Scientometric indicators of the presented scientific production**

The scientific production presented by Associate Professor Tatiana Ivanova Bozhanska, PhD, meets the minimum national requirements for holding the academic position "PROFESSOR". The total number of points on scientometric indicators exceeds the minimum that is required for awarding the academic position "PROFESSOR" according to ZRASRB, PPZRASRB and the regulations of the SCA.

In the contest for "PROFESSOR" Associate Professor Tatyana Ivanova Bozhanska presented articles as follows:

- by group of indicators B-4 - ten scientific publications in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information;
- by group of indicators G-7 - fourteen articles published in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases with scientific information;
- by group of indicators D-8 - one article published in non-refereed journals with scientific review or in edited collective volumes;

The certificate of compliance with the minimum scientometric requirements shows that Assoc. Dr. Tatiana Ivanova Bozhanska covers and significantly exceeds the required minimum number of points on the indicators as follows:

Group A - defended dissertation for ONS "Doctor" - 50 points.

Group B indicator 4 - total number of points 157.5 with required 100 points.

Group G indicators 7 and 8 total number of points 209.20 with required 200 points.

Group D indicators from 13 to 15 total number of points 305, with required 100 points.

Group E indicators from 16 to the end total number of points 230, with required 100 points.

The candidate for the academic position "PROFESSOR" has a total number of points of 966.7 in all groups of indicators with the required 550 points.

Associate Professor Dr. Tatiana Ivanova Bozhanska presented materials proving participation in twelve national scientific or educational projects and three international projects, as well as management of one national scientific or educational project. She participated in 10 international conferences. Participation in the editorial board of the scientific journal "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans". Participant in the organizing committee of the Scientific Conference with international participation "Eco Mountain", Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan. Participation in management bodies. Teaching activity (exercises, examination committees).

II. Main directions in the candidate's research activity and most important scientific contributions

The research in the publications in connection with the participation in the competition for the academic position "Professor" includes the following directions:

1. Productivity, quality and nutritional value of forage from perennial forage crops (cereals and legumes) under mountain conditions
2. Productivity and composition of natural herbage under pasture and hay mode of use in the conditions of the Middle Stara Planina
3. Improvement of elements of technologies for improving mountain pastures and meadows
4. Forage quality of cereal and legume meadow grasses in single and mixed grasslands
5. Methods of fighting the eagle fern
6. Chemical composition of sugar, fodder and salad beet varieties
7. Methods for waste-free ecological technology from summer pruning of berry crops and their application in animal husbandry

The most important scientific contributions of the candidate are as follows:

Scientific and theoretical contributions of an original character

- Economic importance, composition and evaluation of forage quality from perennial forage crops
- Fertilization of artificial and natural grass stands
- Productivity and composition of natural grass under pasture and hayloft mode of use
- Forage quality of cereal and legume meadow grasses in single and mixed grass stands
- Methods of fighting the eagle fern
- Chemical composition of sugar, fodder and salad beet varieties
- Method for zero-waste ecological technology from summer pruning of berry crops and their application in animal husbandry

Seven contributions of a scientific-applied nature and seven contributions of a confirmatory nature and practical application are presented.

III. Significance of the obtained results (citability and recognition of the candidate in scientific circles)

The recognizability and significance of the candidate's scientific developments in scientific circles is confirmed by citations from other authors.

Indicator: D 13 - 13 citations in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information or in monographs and collective volumes.

Indicator: D 14 - 1 citation in studies, monographs and collective volumes with scientific review.

Indicator D 15 - 20 citations in non-refereed peer-reviewed journals.

IV. Initiative and research management skills. Additional activities (expert activity, participation in editorial boards, teaching activity, trainings and specializations, etc.)

Manages the implementation of research, administrative and experimental activities in the department. Develops, directs and is responsible for the scientific research projects and programs in which the department participates, as well as for the presented scientific developments. Participation in the editorial board of the scientific journal "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans". Participant in the organizing committee of the Scientific Conference with international participation "Eco Mountain", Institute of Mountain

Animal Husbandry and Agriculture - Troyan, Participation in management bodies, Teaching activity (exercises, examination committees).

Organizational activity related to conducting educational practices, seminars and conferences; preparation of stock solutions and analysis of feed samples, fresh and dried fruits, meat and milk; processing results of qualitative and quantitative analyses.

V. Critical notes, questions and recommendations to the candidate

I have no critical remarks on the presented materials. I recommend Assoc. Dr. Tatiana Ivanova Bozhanska to develop and publish an independent monograph on the main areas of her research work.

CONCLUSION

The documents submitted for participation in the competition show that the scientific-research, scientific-practical and applied activities of Assoc. Dr. Tatiana Ivanova Bozhanska meet the requirements of the ŽRASRB and the Regulations on the terms and conditions for acquiring scientific degrees and holding academic positions in the Agricultural Academy Sofia Bulgaria.

This gives me the reason to positively evaluate the overall activity of the candidate and to suggest that Associate Professor Dr. Tatiana Ivanova Bozhanska be appointed to the academic position of "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.1 Crop production, scientific specialty "Forage production, grazing", in the scientific department "Mountain grazing and forage production" of the Institute of Mountain Animal Husbandry and Agriculture - Troyan.

Date: 28.11.2024

PREPARED THE OPINION:

Prof. Dr. Tanko Kolev